

Ans.D. 75/1959
Aktbil. 3/

ÖSTERBYGDENS VATTENDOMSTOLS

DOM

meddelad i domstolens kansli i

Stockholm den 21 december 1959.

I domstolen: Särskilt förordnade vattenrättsdomaren Peter von Möller, vattenrättsingenjörerna Gustaf Zickerman och Sverker Nilsson samt vattenrättsnämndemännen Anton Göransson, Hamngatan 45, Nynäshamn, och Thorbjörn Heimdahl, Anneberg, Sorunda,

Sökande: Södertälje stad.

Ombud: Stadsombudsmannen Nils Dahlström, Södertälje,

Saken: Tillstånd att muddra i allmänna farleden Södertälje - Landsort vid Brandalssund och Skanssundet m.m. inom Ytterjärna m.fl. socknar, Stockholms län, och Mörkö socken, Södermanlands län.

Orientering.

Allmänna farleden Södertälje - Landsort framgår vid Brandalssund i ungefär ost-västlig riktning genom sundet mellan fastlandet och Getryggen. Inseglingen i sundet sker utefter enslinjen till Viads fyrar. I leden genom sundet

2.

längs enslinjen är minsta vattendjupet 7,40 m. Till följd av uppgrundning norrut erhålles i en tänkt inseglingränna med 40 m bredd ett minsta vattendjup av 4,6 m. Cirka 400 m öster om sundet finnes en från fastlandet utskjutande grundklack.

Söder härom framgår farleden vid Skanssundet i ungefär nordväst - sydostlig riktning mellan Skansholmen och Hörningsnäslandet. Navigationen genom sundet sker efter den vita sektorn i Notholmens fyr. I sundet finnes något sydost befintlig färjled en uppgrundning i form av en långsträckt klack, som i nord - sydlig riktning sträcker sig tvärs över den vita fyrsektorn. Minsta djupet över klacken i farleden är 7,20 m.

Härovan liksom övriga i denna dom angivna vattendjup hänföra sig till havets medelvattenyta.

Ansökan.

I ansökan, som inkommit till vattenrättsdomaren den 25 juli 1959, har staden anhållit om tillstånd att

dels i Brandalssund fördjupa farleden genom uppuddring av en cirka 300 m lång ränna med bottenbredden 80 m och vattendjupet 10,5 m på sätt närmare framgår av en av Hambyggnadsbyrån AB upprättad ritning nr 129:17 (aktbil. 12);

dels i Skanssundet fördjupa farleden till 10,5 m vatten-

djup genom bortmuddring av den del av ovan angivna uppgrundning, som faller inom den vita sektorn i Notholmens fyr och cirka 15 m norrut inom fyrens gröna sektor, på sätt närmare framgår av en av Hamnbyggnadsbyrån AB upprättad ritning nr 129:18 (aktbil. 13)

och dels utstjälpa de erhållna muddermassorna - beräknade till omkring 144,000 m³ - inom ett omkring 100,000 m² stort vattenområde i Hallsfjärden omkring 2,000 m norr om Fläsklösa fyr. Utstjälningen skulle ske i en djuphåla, som utfylles till högst 20 m under medelvattenytan på sätt närmare framgår av en av Hamnbyggnadsbyrån AB upprättad ritning nr 129:35 (aktbil. 14).

Yttranden.

Statens vatteninspektion har icke funnit anledning att motsätta sig bifall till ansökningen under förutsättning att muddertippningen icke äger rum under sommarmånaderna.

Kungl. Sjöfartsstyrelsen har icke något att erinra mot bifall till ansökningen under förutsättning att förbättringsarbetena, särskilt i vad avser muddringen i Brandalssund, bedrivs i samråd med sjöfartsstyrelsen samt att arbetena bedrivs på sådant sätt att sjöfarten störes i minsta möjliga

4.

grad.

Fiskeriintendenten i Österhavets distrikt har förklarat, att det planerade företaget icke torde medföra väsentligt förfång för fiskerinäring av betydelse.

Erinringar.

Kungl. Fångvårdsstyrelsen, som fört talan i målet för Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga fastigheter, inom vilkas vattenområde tippningen av muddermassor skall ske, har icke haft annan erinran mot företaget än att detsamma om möjligt borde utföras under loppet av en vinterperiod.

Sakägare, som äga eller förfoga över strand vid Brandalsund, ha befarat menlig inverkan av muddringarna därstädes främst på bad- och fiskemöjligheter. Av dessa sakägare har Södertälje Motorsällskap dessutom yrkat, att rännan skall erhålla annat läge, att strandskador skola avhjälpas, att hastighetsbegränsning skall införas i sundet och att fiskyngel skall inplanteras i samband med muddringen.

Tillstånd.

En förflyttning av farleden på sätt Södertälje Motorsällskap yrkat kommer att försvåra större fartygs gång genom leden. Vattendomstolen lämnar förty yrkandet utan bifall.

Enär ifrågavarande muddringsarbeten få anses vara till gagn för den allmänna samfärdseln, och då hinder med hänsyn till allmän och enskild rätt ej möter mot bifall till ansökningsen, prövar vattenstolen lagligt lämna staden tillstånd att på nedan angivna villkor utföra de med ansökan avsedda arbetena.

Arbetena skola enligt stadens åtagande utföras under högst två på varandra följande vinterperioder, omfattande tiden 15 september - 15 maj.

Arbetena skola bedrivas i samråd med sjöfartsstyrelsen och utföras på ett sådant sätt att sjöfarten störes i minsta möjliga grad.

Det åligger staden, att sedan arbetena slutförts, till sjöfartsstyrelsens sjökartebyrå, postadress Stockholm 100, insända karta och uppgifter utvisande de uppkomna djupförändringarna m.m.

Skador.

Vattendomstolen finner det icke vara möjligt att i förväg fastställa om och i vad mån enskilt fiske kan komma att skadas av företaget. På därom framställt yrkande, som av staden medgivits, förordnar vattendomstolen fiskerikonsulen-

6.

ten vid Stockholms läns och stads hushållningssällskap Per Mattsson, Skyttevägen 18 F, Saltsjöbaden, att på stadens bekostnad följa arbetena och värdera eventuellt uppkommande skador på enskilt fiske.

Det åligger staden att ersätta nämnda skador i enlighet med Mattssons värdering. Part, som är missnöjd med värderingen, må dock påkalla vattendomstolens prövning därav i den ordning som i det följande stadgas för oförutsedd skada.

Vattendomstolen finner icke anledning till antagande att genom företaget skall uppstå aman skada än nu sagts. Skulle de av Södertälje Motorsällskap befarade strandskadorna uppstå, får frågan om deras avhjälpande handläggas i den för oförutsedd skada stadgade ordningen. Skada å motorsällskapets fiske skall behandlas i den för skada på enskilt fiske i det föregående angivna ordningen.

Vattendomstolen, som icke är behörig att pröva frågan om hastighetsbegränsning i Brandalssund, avvisar motorsällskapets därom framställda yrkande.

Oförutsedd skada.

Om genom företaget vållas skada eller intrång, som nu icke förutsetts, äger den som lider skadan eller intrånget

framställa anspråk på ersättning därför genom skriftlig anmälan i den ordning som sägs i 11 kap. 68 § vattenlagen. Sådan anmälan skall ha inkommit till vattendomstolen inom fem år, räknat från utgången av den för arbetenas fullbordande föreskrivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden.

Arbetstid.

De nu medgivna arbetena skola vid äventyr, som i 2 kap. 22 § vattenlagen sägs, vara fullbordade inom tio år härefter.

Rättegångskostnader.

Staden har enligt medgivande att i ersättning för rättegångskostnader till fångvårdsstyrelsen utgiva trehundrasjuttiofem kronor.

Domstolskostnader.

Det åligger staden att gälda i 11 kap. 97 § vattenlagen angivna kostnader för målets behandling vid vattendomstolen enligt särskild redovisningsräkning från domstolens kansli.

Fullföljd.

Angående talan mot domen, se bilaga.

På vattendomstolens vägnar:

(Peter von Möller)

B i l a g a.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja mot domen, skall han inom två veckor från denna dag eller sist den 4 januari 1960 före tjänstetidens slut muntligen eller skriftligen anmäla vad hos vattenrättsdomaren i Österbygdens vattendomstol, Vasagatan 52, Stockholm (postadress: Box 510, Stockholm 1), eller hos vattenrättssekreteraren vid domstolen. Part som anmält vad skall inom fyra veckor från denna dag eller sist den 18 januari 1960 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har part sålunda vädjat, äger även motpart, ehuru han ej iakttagit vad ovan sagts, föra talan mot domen; dock åligger det honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.